

С.О. ЖУКОВ, Ю.М. НИКОЛАШИН, доктори техн. наук, проф.,
Ю.М. НАВІТНІЙ, канд. техн. наук, доц., ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ОРГАНІЗАЦІЙНО-РЕСУРСНИЙ АСПЕКТ РЕКУЛЬТИВАЦІЇ РОЗРІЗУ «МОРОЗІВСЬКИЙ»

ДП «ОК «Укрвуглереструктуризація» на підставі Протокольного рішення засідання Секції «Вугільна промисловість» науково-технічної Ради Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 30.06.2016 р. оголосило умови щодо тендерної документації на розробку техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) вибору найбільш економічно ефективного способу рекультивації розрізу «Морозівський» (ліквідація об'єкту ДП «Бурвугілля», Олександрійський р-н, Кропивницька обл.). Відповідно до оголошених умов склад ТЕО повинен включати аналіз та оцінку рекультивації: 1) гідромоніторами; 2) вибуховим способом; 3) екскаваторами типу ЕШ 10/70 та ЕШ 6/45 з їх обстеженням та діагностикою щодо доцільності придбання нових.

У чому ж вбачається головна проблема цієї на перший погляд не надто складної роботи? І чому не спостерігається «аншлаг» в оголошеному тендері попри збігання визначених його термінів? А вся справа, насамперед, полягає в зубожінні матеріально-технічної бази дослідницьких структур регіону, хоча кваліфікаційні критерії щодо учасників та вимоги, установлені статтею 17 Закону, на підставі якого регламентуються дослідження, витримуються достатньою кількістю фахівців і з вузьких науковців, і з науково-дослідних та проектних інститутів та фірм.

Відповідно до ст. 16 Закону у складі тендерної пропозиції учасник повинен мати:

наявність обладнання й матеріально-технічної бази: GPS-приймача, тахеометра, програмного комплексу для обчислення даних і виконання ТЕО, атестованої лабораторії на проведення досліджень ґрунтів для визначення їх фізико-механічних і гідрогеологічних характеристик;

наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід: необхідних для виконання сертифікованих фахівців; сертифікованого провідного інженера-проектувальника з правом проектувати об'єкти будівництва класу наслідків СС3 (об'єкти V категорії складності), який працює на підприємстві на постійній основі; сертифікованих інженерів-проектувальників в частині інженерних вишукувань, які мають стаж роботи не менше 10 років та працюють на підприємстві на постійній основі або працюють та проходять навчання;

наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору, а саме: наявність успішного досвіду виконання аналогічного договору, успішного досвіду проектування об'єкту, досвіду виконання проектів ліквідації шахт (розрізів), досвід виконання коригування проектів ліквідації шахт (розрізів); досвід отримання позитивного звіту за висновком державної експертизи щодо розгляду проектно-документації з проектування ліквідації шахт.

Перелік вищезазначених умов, навіть при поверхневому аналізі, робить очевидним неможливість якісного виконання досліджень та складання ТЕО однією установою. Якщо мова дійсно ведеться про серйозні розробки й замовник налаштований на реалізацію того, що замовляє. Адже об'єкт є досить складним і масштабним, а відтак – дешево реалізованим бути не може. В той же час, навіть самої загальної вихідної топографічної, гідрогеологічної, гірничотехнічної й інш. інформації явно бракує. Та замовник в умовах угоди передбачає збір її й комплектацію - виконавцями. А це - не тільки рекогносцировки на об'єктах дослідження, а - цілий комплекс геодезичних польових та камеральних робіт, аж ніяк не обмежений тахеометрією, так як вимагає, наприклад, обов'язкового картування відвалів у прив'язці до складу порід та їхнього стану; геологічного зондування, гідрогеологічних та гідрологічних вишукувань (адже першим пунктом тендера передбачається аналіз та оцінка рекультивації – гідромоніторами); екологічного моніторингу та прогнозу, й багатьох інших сполучених досліджень. А усе це разом - набагато перевищує задекларовані в тендерній документації роботи й ресурси.

Тому твердо переконані в тому, що дане завдання може і має виконуватися програмно координовано компетентним і повністю забезпеченим консорціумом у складі підрозділів провідних спеціалізованих установ.

При цьому центром координації може бути Національний гірничий університет, або ін. І мова йде зовсім не про створення якоїсь чергової «кормушки» за рахунок державних коштів.

Запропонована структура може, а зрештою і має бути компактним, але мобільним об'єднанням дійсно компетентних фахівців різних напрямків. Тому зараз розробляються можливі варіанти організаційних пропозицій з відповідним їх обґрунтуванням.